

36. Kitap Okumak Yalnızca Görenlere Has Bir Şey Değil miydi?

Okuma sevgisi, insanı hakikate götüren çok önemli bir husustur ve bu husus, gözden daha çok istekli bir yürek ister. Şu olay bunun en güzel ispatıdır:

“Evden aceleyle çıkmıştım. Koşar adımlarla metro istasyonuna doğru ilerlerken bir yandan öğrencilere vereceğim dersin planını yapıyor, bir yandan da çiseleyen yağmurda ıslanmamak için saçakların altından gitmeye çalışıyordum. Yürüyen merdivenlerle metro istasyonuna indim.

İstasyonda benimle aynı yönde ilerleyen birisinin elindeki uzunca değnekten çıkan,

“tak... tak... tak...” sesleri, telaşımı ve kafamdaki düşünceleri birden unutturdu.

Belli ki onun da acelesi vardı. Sırtındaki büyükçe çanta ve elindeki değneği ile neredeyse benim kadar hızlı adımlarla ilerliyordu. Biraz dikkatlice bakınca bu kişinin bir bayan ve aynı zamanda ‘görme özürlü’ biri olduğunu anladım.

Kendi kendime:

“Acaba onun telaşı neden?” diye sordum.

Belki de dünyayı hiç görmemişti. Özürlü hâliyle tek başına ilerlese de tavırları ve yürüyüş şekli onun, kendisine çok güvenen bir insan olduğunu izlenimi bırakıyordu. Acaba acele bir işi mi vardı?

Bir an her şeyi unuttum. Sanki her şey ağır çekimdeymiş gibi hareket etmeye başladı.

Onun, değneğiyle sağını solunu kontrol ederek önüne çıkabilecek engelleri anlaması, kendine yol açması, belki de yaşama azminin bir göstergesiydi.

Merdivenlere yaklaştığımızı hissettim.

“Merdivenlerden inerken kendisine yardım etsem mi?” diye düşünürken, o merdivenlerden inmeye başladı.

Sanki dünya dümdüzdü ve karşısında hiçbir engel yoktu.

Değneğin ucunda onu yönlendiren bir şey mi vardı, ya da bu bayan bir şaka mı yapıyordu?

Kafamdaki düşünceleri toparlamaya çalışırken, trenin durağa geldiğini fark ettim.

Merakım beni bu bayanın yanına çekti ve onunla aynı kompartımana bindim.

Oturduğu koltuğa iyice yerleştikten sonra, değneğini katlayıp hızlı bir şekilde çantasının ön bölmesine koydu. Çantasının başka bir bölümünü açtı.

Acaba çantasından walkman veya yiyecek-içecek bir şey mi çıkaracak diye düşünürken, kalbimden ona acıdığımı hissettim.

Dünyayı görmeyi kim bilir ne kadar çok istiyordu: Ağaçlar, evler, araçlar, insanlar ve gözler... Görecekti o kadar çok şey vardı ki...

O an için kendimi çok ayrıcalıklı hissettim.

Göz, dünyaya açılan bir pencereydi ve ben onların kıymetini fazla bilmiyordum.

Bayanın çantasından çıkardığı, kalınca bir kitabın gözüme ilişmesiyle bu düşüncelerden sıyrıldım. Görme özürlü biri, kitap okuyacaktı derken sayfaları parmak uçlarıyla yoklaya yoklaya karıştırıp, bir yerde durdu.

Herhalde aradığı sayfayı bulmuştu. Hemen sağ elinin işaret parmağı ile orta ve yüzük parmaklarını kabartmalar üzerinde gezdirmeye başladı.

Kitap okuyordu...

Fakat o görmüyordu ki...

Birkaç saniye daldım...

Kitap okumak yalnızca görenlere has bir şey değil miydi?

Anladım... Artık o gözleriyle değil; kalbiyle, duygularıyla, ruhuyla okuyordu...

Ve kendimden utandım.

Aylardır çantamda taşıdığım ve üç beş sayfası dışında pek okumadığım kitabım geldi aklıma...

Ve yıllarca hiç kitap okumayanlar...

Keşke onlar da insanı düşündüren, hatta utandıran şu manzaraya şahit olsalardı.

Dünyada milyonlarca insan var...

Ama okumak... Neden ben...?

Aniden kesik kesik düşüncelerimden sıyrıldım.

Bir sayfayı okuyup bitirmiş ve diğer bir sayfaya geçmişti. Parmaklarını kabartmalar üzerinde ustaca gezdirmesinden, bu işe yatkın olduğu anlaşılıyordu.

Demek ki iyi bir okuyucu idi.

Ama ne okuyabilirdi ki?

Binlerce kitap, dergi ve gazetenin, görme özürlü olanlar için günlük, haftalık olarak hazırlanması mümkün değildi ki...

Anonsun uyarısıyla, ineyeğim durağa geldiğimi anladım. Daha dört dakika geçmişti ve bu kadar- cık bir sürede dahi kitap okumak çok önemliydi.

Bana bu dersi veren görme özürlü o kadın da kitabını çantasına koydu, durakta inmeye hazırlanıyordu.

Az sonra tren durdu. Önce onun inmesini bek- ledim. Değneği ile onca insanın arasından

“tak... tak... tak...” sesleriyle ilerliyordu.

Arkasından birkaç saniye baktım.

Sanki değnekten çıkan o tak tak'lar beynimde yankılanıyordu:

Oku... oku... oku... ve şükret...

Okumaya Aşk Duymak

Örnekleri çoğaltabiliriz:

Sekiz yıllık kısa bir saltanat sürmesine rağmen pek çok fütuhatta bulunan Koca Sultan Yavuz Selim, Mısır seferine çıktığında yanında üç katır yükü kitap götürüyordu.

Şehzadelik döneminde günde sadece üç saat uyuyor, gününün yaklaşık sekiz saatini kitap okumaya ayırıyordu.

63 yaşında vefat eden meşhur İslâm âlimi Fah- reddîn er-Râzî, geriye 200 eser bırakmıştı. Onun yazdığı kitapları yığsak boyumuzu aşar. Sadece tefsire dair yazdığı eser 12 bin sayfadır. Çocuklu- ğu dahil her gün 15 – 20 sayfa yazmış olması gere- kiyor. Çok defa sofraya oturduğunda bir yandan yemek yiyor, öbür yandan kitap okuyordu.

Mezhep imamımız İmam-ı Azam Hazretleri,

Kur'ân-ı Kerim'den ve Peygamberimizin sünne- tinden beş yüz bin meselenin hükmünü çıkartıp dört bin fetva vermişti. Tabii ki bu kadar çalış- ma okuyarak ve okuduklarını değerlendirerek mümkündü.

Mevlânâ Celâleddin er-Rûmî, gece gündüz oku- yor, öğreniyor, ilim dağarcığını dolduruyordu. Asırlarca da gönülleri doldurmaya devam ediyor.

Meşhur tefsir âlimi Seyyid Kutub, ortalama günde on saat okurdu. Kendi ifadesiyle:

“Bu satırların sahibi, ömrünün kırk senesini okumakla geçiren bir insandır.”

Ford motorun kurucusu Henry Ford şöyle de- miştir:

“Öğrenmeyi terk eden kimse, ister yirmi yaşında olsun, ister seksen, ihtiyar demektir. Öğrenmeye devam eden, kim olursa olsun, genç kalır. Dün- yada en güzel şey, zihninizi genç tutmaktır.”

Okumak ve Zihin Sağlığı

Yapılan son araştırmalar bize şunu gösteriyor:

20 yaşından itibaren, herkesin beyninde her gün 50 bin civarında sinir hücresi ölür ve yerine ye- nileri bir daha gelmez.

Bu ölümlerin artması neticesinde bunama ortaya çıkıyor.

Okumayan bir insan, yirmili yaşlarından itiba- ren ölmeye başlayan bu sinir hücreleri ile hızla bunamaya başlıyor.

Düzenli okuyan kimseler ise, başka bir sebep yoksa bundan kurtulma şansı yakalıyor.

Çünkü kitap okumak, beyin hücrelerini koruyor.

Beynimizin genç kalmasını istiyorsak, beyin hücrelerimizi sürekli çalıştırmamız gerekiyor.

Bu yüzden bol bol kitap okuyup, beyin jimnas- tığı yapmalıyız.

Alzheimer ve Okumanın Önemi

Son zamanlarda tüm dünyada öldürücü Alzhe- imer hastalığı her geçen gün artıyor. Bu hasta- lık, 65 yaşın üstündeki her yüz kişiden yedisini etkiliyor.

Hatta bu hastalık, kanserden sonra üçüncü ölüm sebebi olmak üzere yerini almaya başladı bile.

Araştırmalar gösteriyor ki:

Zihin egzersizleri eksikliği, bu hastalığın yaşlılar arasında yayılmasının ana sebebidir.

Kültürel ilgi azaldığı zaman, hafıza merkezindeki hücreler köreliyor, ölüyor.

Okumak, insana zihnî egzersiz yaptırır. Beyin hücrelerinin canlı kalmasını sağlar.

Bu yüzden, okuyan insanlarda yaşlılıkta bunamaya, okumayanlara göre daha az rastlanıyor.

Ders Verici Bir Olay

Bu konuyla alakalı geçmişte yaşanmış şöyle bir vak'a anlatılır:

Yer: Amerika.

Yüksek Mahkeme üyesi Oliver Wendell Holmes, 90 yaşında kendi isteğiyle emekli olunca yeni Cumhurbaşkanı seçilen Roosevelt onu evinde ziyaret eder.

Onu kütüphanesinde Eflatun'u okurken bulur.

Cumhurbaşkanı sorar:

“Hâkim bey! Eflatun'u niçin okuyorsunuz?”

Yaşı doksan olan hâkimin verdiği cevap ise ders niteliğindedir:

“Beynimi geliştirmek için okuyorum, sayın Cumhurbaşkanım!”